

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

Кафедра Мистецтва театру ляльок

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 Інґа Чхатарашвілі-Петраш

« 31 » 08 2026 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА СЦЕНОГРАФІЯ ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

перший бакалаврський

(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий, освітньо-творчий))

спеціальність

В6 Перформативні мистецтва

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Сценографія театру ляльок

(назва освітньої програми)

Розробники: Погребняк Марія Сергіївна, старший викладач кафедри мистецтва театру ляльок,
заслужений діяч мистецтв України, член НСТДУ та UNIMA-УКРАЇНА

Викладачі: Погребняк Марія Сергіївна, старший викладач кафедри мистецтва театру ляльок,
Заслужений діяч мистецтв України, член НСТДУ та UNIMA-Україна
Чорношкур Марія Михайлівна, викладач кафедри мистецтва театру ляльок, член
UNIMA-Україна

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри

Мистецтва театру ляльок, факультет театрального мистецтва

(назва кафедри, факультету / інституту)

Протокол від 25.08.2026 № 28

Завідувач кафедри

(підпис)

(Сільченко Т. І.)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Старшим викладачем, заслуженим діячем мистецтв України (Погребняк М. С.)

(підпис)

25.08.2026

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання							
	денна							
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова							
Курс	перший							
Семестр	I	II						
Кількість кредитів - 8	4	4						
Загальний обсяг годин -240	120	120						
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні							
	30	30						
	Семінарські							
	Практичні							
	60	30						
	Індивідуальні							
	Лабораторні							
	Самостійна робота							
	30	60						
Вид підсумкового контролю	іспит	залік						

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Специфіка оволодіння навчальної дисципліни «Основи композиції та сценографія театру ляльок» вимагає від студента набуття та засвоєння теоретичних знань, практичних умінь та фахових навичок, необхідних йому у творчій роботі в професійному театрі ляльок.

Мета програми оволодіння головними засобами площинної та просторової композиції, а також теоретичними принципами і методами роботи сценографа над п'єсою в процесі її аналізу, задуму, вирішення та сценічного втілення.

Завдання: розкрити термін «Сценографія» як філософську концепцію художньо-декораційного мистецтва, дати уявлення про матеріали та види технік в начерках, про технологію театрального ескізу.

По завершенні курсу «Основи композиції театрального простору та сценографія театру ляльок» студент повинен **вміти:**

- володіння професійною технологією та засобами виразності професії сценографа;

- початкові знання та навички про основи композиційного формотворення та кольорознавства;
- ставити та вирішувати проблеми, пов'язані з оснащенням сценічного простору
- знання та навички художнього оформлення вистави, необхідні майбутньому сценографу театру ляльок

знати:

- основні етапи розвитку сценографії; художніх стилів та їх зв'язок з умовами життя суспільства;
- різноманітні методи оформлення вистав, можливості сучасних засобів виразності сценографії та сучасної сценічної техніки вміння їх застосувати у процесі створення художнього образу;
- теоретичні знання про мистецтво театру ляльок, театральну ляльку, її походження, специфіку, технологічні особливості, художню форму та різновид;
- основних естетичних принципів театру ляльок.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

ЗК7. Здатність діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні проблем, критично мислити, діяти у співпраці, планувати та керувати проєктами, які мають культурну, соціальну чи фінансову цінність.

ЗК08. Здатність жити і працювати у мультикультурному та мультлінгвальному середовищі на основі розуміння та поваги до того, як ідеї та значення творчого виражаються та передаються в різних культурах і через низку мистецтв та інших культурних форм, розвивати і застосовувати власні ідеї у професійній діяльності з відчуттям свого місця або ролі у суспільстві у різний спосіб та в різних контекстах.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі перформативного мистецтва

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення перформативного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів перформативного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до застосування специфіки мистецтва театру ляльок у творчій діяльності та оперування специфічною системою виразальних засобів у створенні та виробництві перформативного твору.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК09. Здатність до актуального способу втілення художньої ідеї відповідно до сучасного контексту.

СК10. Здатність до переосмислення та синтезу ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

СК11. Здатність до комунікації та дискусії з широкою громадськістю щодо актуальних питань мистецтва театру ляльок.

СК12. Здатність до обміну досвідом та знаннями про мистецтво театру ляльок із фахівцями та нефаківцями.

СК13. Здатність створення просвітницьких проєктів з метою популяризації мистецтва театру ляльок в інформаційному просторі.

СК14. Здатність до аналізу мистецьких та літературних творів на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів, понять та специфіки мистецтва театру ляльок.

СК15. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

СК16. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

СК17. Здатність розуміння особистості, її структури, індивідуальних відмінностей, а також взаємозв'язок між особистістю та соціальним середовищем.ПР2.

ПР5. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва

ПР7. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПР08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму в процесі реалізації сценічного твору (проєкту).

ПР11. Розуміти мистецтво театру ляльок як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру ляльок та інших перформативних мистецтв.

ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні та соціокультурні запити глядачів

ПР18. Знання основних понять та теорій, що стосуються природи та розвитку особистості, її психічних процесів та особливостей, а також впливу середовища на формування особистості.

ПР19. Організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проєкти.

ПР20. Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

ПР21. Оперувати специфічною системою виражальних засобів мистецтва театру ляльок (пластично-зображальними, звуковими, музично-ритмічними, акторсько-виконавськими, монтажно-композиційними, художньо-постановочними, сценарно-драматургічними) у створенні та виробництві сценічного твору.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 курс / 1 семестр:														
Тема 1.1. Основні закони та засоби вираження художнього образу	29	8		15			6							
Тема 1.2. Мистецтво кольору та форми.	31	8		15			8							
Тема 1.3. Пластика форми.	31	8		15			8							
Тема 1.4. Аналіз твору	29	6		15			8							
Разом	120	30		60			30							
1 курс / 2 семестр:														
Тема 2.1. Сценографія як вид художньої творчості	55	15		10			30							
Тема 2.2. Створення художнього задуму	55	15		10			30							
Разом	120	30		30			60							
УСЬОГО	240	60		90			90							

4. Програма навчальної дисципліни

1 курс, I семестр

Тема 1.1. Основні закони та засоби вираження художнього образу.

Основні поняття/ключові слова: мистецтво, композиція, метафора, синтез, синкретизм, композиція, метод, художній образ, специфіка.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 4, 6, 7, 8

Лекція №1. Основні принципи, функції та особливості образотворчого мистецтва.

Лекція №2. Основні закони та засоби композиції.

Лекція №3. Поняття художнього образу. Художній образ як спосіб пізнання і творення художньої реальності.

Лекція №4. Поняття метафори та її значення у мистецтві.

Лекція №5. Основні види композиції.

Лекція №6. Фронтальна композиція.

Лекція №7. Геометрично-конструктивний аналіз твору образотворчого мистецтва.

Тема 1.2. Мистецтво кольору та форми.

Основні поняття/ключові слова: мистецтво, композиція, метафора, синтез, синкретизм, композиція, метод, художній образ, стилізація, трансформація, гармонізація.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 4, 6, 7, 8

Лекція № 8. Мистецтво форми. Основні види простих форм.

Лекція №9. Семантика форми. Способи видозміни форм.

Лекція №10. Стилiзація та трансформація. Стилiзація форми з яскраво вираженим емоційним характером.

Лекція №11. Сприйняття форми на площині. Експресивні та об'єктивні форми композиції.

Лекція № 12. Мистецтво кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори. Основні та додаткові кольори. Світлотінь.

Лекція №13. Теорія кольорової виразності. Взаємозв'язок кольору і форми.

Лекція №14. Засоби гармонізації композиції (ритм, контраст, нюанс, рівновага, домінанта). Види контрасту. Симультанний контраст.

Тема 1.3. Пластика форми.

Основні поняття/ключові слова: мистецтво, композиція, метафора, синтез, синкретизм, композиція, метод, художній образ, текстура, фактура, пластика форми.

Рекомендована література (основна/додаткова):

Основна: 1, 2, 3, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 4, 6, 7, 8

Лекція № 15. Матеріал і текстура. Фактура як емоційний подразник художника.

Лекція №16. Об'ємна композиція. Глибинно-просторова композиція.

Лекція №17. Пластика форми. Взаємодія об'ємної форми і простору.

Лекція №18. Образне вирішення художньо-поетичного твору засобами глибинно-просторової композиції.

Тема 1.4. Аналіз твору образотворчого мистецтва.

Основні поняття/ключові слова: мистецтво, композиція, метафора, синтез, синкретизм, композиція, метод, художній образ, дієвий аналіз, естетика, тема, ідея.

Рекомендована література (основна/додаткова):

Основна: 1, 2, 3, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 4, 6, 7, 8

Лекція № 19. Аналіз стилю твору. Значення розуміння стильових особливостей твору для визначення його проблематики. Аналіз життя автора та його епохи, вплив епохи на авторський стиль.

Лекція №20. Поняття естетики. Основні характеристики естетики античності, середньовіччя, ренесансу та Нового часу.

Лекція № 21. Основи ідейно-тематичного і дієвого аналізу твору. Поняття теми та ідеї твору. Способи визначення теми. Визначення теми через аналіз назви твору.

Лекція №22. Визначення проблематики твору відповідно до естетики, а теми, як головної метафізичної проблеми твору. Визначення ідеї твору на підставі теми.

Герой твору, що є носієм авторської ідеї та його взаємодія із іншими персонажами.

1 курс, II семестр

Тема 2.1. Сценографія як вид художньої творчості.

Основні поняття/ключові слова: образотворчо-пластичний образ, сценографія, метафора, синтез, сценографічний конфлікт, режисура, метод, проблематика, конфлікт.

Рекомендована література:

Основна: 9, 11, 10, 12, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 1, 3, 4, 6, 7, 8

Лекція №1. Образотворчо-пластичний образ вистави.

Лекція №2. Сценографічний конфлікт. «Дерево» сценографії. Основні функції сценографії.

Лекція №3. Ігрова функція сценографії.

Лекція №4. Предсценографія. Різновиди сценографії.

Лекція №5. Дієва функція сценографії. Творчий метод Д. Лідера.

Лекція №6. Проблематика та тема як складові ідейно-тематичного аналізу драматичного твору. Визначення проблематики драматичного твору через стилістичні особливості твору та творчості автора. Аналіз назви твору.

Визначення теми.

Лекція №7. Ідея як складова ідейно-тематичного аналізу драматичного твору.

Визначення ідеї з теми твору. Конфлікт

Лекція №8. Аналіз жанрово – стильових особливостей твору. Ідейно-тематичний аналіз твору.

Практична робота:

- робота над дослідженням матеріалу до твору малої форми (казка, байка)
- вивчення духовної, матеріальної та художньої культури (за матеріалом)
- робота з режисером, створення необхідного реквізиту

Тема 2.2. Створення художнього задуму

Основні поняття/ключові слова: образотворчо-пластичний образ, сценографія, метафора, художній задум, сценографічний конфлікт, макет, моделювання, візуальний образ, конфлікт.

Рекомендована література:

Основна: 9, 11, 10, 12, 13, 22, 23, 31

Додаткова: 1, 3, 4, 6, 7, 8

Практична робота:

- пошуки художнього задуму твору в начерках;
- начерки характерів, пластичного рішення, ступеню умовності та стилістики обраної системи ляльок;
- визначення візуального образу, середі, стилю вистави в художніх ескізах сценографії;
- моделювання простору в макеті вистави;
- робота з режисером, створення необхідного реквізиту

5. Методи навчання

Загальні методи навчання з дисципліни «Основи композиції театального простору» - словесний (лекція, пояснення); наочний (ілюстрація, демонстрація); практичний (вправи, практична робота); репродуктивний, творчий частково-пошуковий.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1.1.	Геометрично-конструктивний аналіз твору образотворчого мистецтва.	створення малюнку	5
1.2.	Опрацювати книги Й. Ітона «Мистецтво кольору» та «Мистецтво форми». Написати тези до «Вчення про колір» Й. Гете.	конспект	5
1.3.	Пластика форми. Стилзація форми з яскраво вираженим характером.	створення ескізів	5
1.4.	Створення ескізів композиції на музичну тему.	створення ескізів	5
2.1	Опрацювати та законспектувати книгу М. Френкеля «Пластика сценічного простору».	конспект	5
2.2.	Створення об'ємно-просторової композиції	створення макету	5
2.3.	Створення художнього задуму. Опрацювати книгу Д. Лідера «Театр для себе».	конспект	5
2.4.	Створення об'ємно-просторової композиції	створення макету	5

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Виконано всі поставлені викладачем завдання із теоретичного дослідження, якісно проведено роботу із літературним матеріалом та джерелами, витримано послідовність викладеного матеріалу,	4-5

термінологічна точність та лаконічний виклад своїх думок. Відмінне та методично вірне виконання практичних завдань, повне врахування попередніх рекомендацій викладача, демонстрація лідерських навичок у роботі із виконавцями.	
Поставлені викладачем завдань із теоретичного дослідження виконано частково, роботу із літературним матеріалом та джерелами виконано недостатньо якісно, матеріал викладено непослідовно, продемонстровано слабе розуміння термінології. Виконання практичних завдань на недостатньому рівні, слабе врахування рекомендацій викладача, проблеми у роботі із виконавцями.	2-3
Практичну і теоретичну роботу не виконано вчасно, через відсутність організації робочого процесу чи через відсутність самого процесу	0-1

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Робота виконана повністю та відповідно до поставленого завдання. Продemonстровано високий рівень володіння законами композиції, засобами художньої виразності, кольором і формою. Грамотно здійснено аналіз художнього твору та сценографічного рішення. Самостійно створено цілісний, образний і виразний художній задум, обґрунтовано композиційні, колористичні та пластичні рішення.	90-100
Завдання виконано повністю. Здобувач демонструє достатній рівень композиційного та художнього мислення, володіє основними законами композиції, засобами роботи з кольором і формою. Аналіз твору проведено послідовно, художній задум має цілісне рішення. Наявні окремі неточності у композиції, колористиці, формотворенні або обґрунтуванні творчих рішень.	82-89
Основне завдання виконано. Продemonстровано базове розуміння законів композиції, кольору, форми та пластики. Аналіз художнього твору здійснено на достатньому рівні, однак окремі композиційні та художні рішення є недостатньо переконливими. Художній задум загалом відповідає завданню, але потребує доопрацювання та більшої самостійності	74-81
Завдання виконано частково. Виявлено труднощі у застосуванні законів композиції, роботі з кольором, формою та пластикою. Аналіз твору поверховий, недостатньо послідовний. Художній задум сформовано неповно, композиційне та образне рішення недостатньо виразне. Робота потребує значного доопрацювання та методичного керівництва.	64-73
Завдання виконано на мінімально достатньому рівні. Продemonстровано фрагментарне розуміння основ композиції, кольору, форми та сценографії. Аналіз твору містить суттєві недоліки. Художній задум недостатньо сформований, композиційні та колористичні рішення непослідовні. Робота потребує значного доопрацювання за допомогою викладача.	60-63
Завдання не виконано або виконано на незадовільному рівні. Не продемонстровано необхідного рівня знань і практичних навичок у галузі композиції та сценографії. Робота відсутня, незавершена або не відповідає поставленому завданню. Не сформовані базові навички	0-59

роботи з композицією, кольором, формою та створення художнього задуму.	
--	--

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс / I семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи				Сума балів
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	
25	25	25	25	100

1 курс / II семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи		Сума балів
T 2.1	T 2.2	
50	50	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Александрович-Дочевський А. Сценографія : каталог / упоряд. А. Александрович-Дочевський, Г. Вишеславський. Чернівці, 2009. 73 с.
2. Богомазов П. Особливості побудови атмосфери в постдраматичному театрі // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2024. Вип. 35. С. 121–128. URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/article/view/318069/317399>.
3. Бучма-Бернацька О. Є., Погребняк М. С. Театр об'єкту як сценічна тенденція перформативного повороту в мистецтві ігрової ляльки. АРТ-платФОРМА. 2025. Т. 11. № 1 (11). С. 263–283. URL: <https://art-platforma.kmaecm.edu.ua/index.php/art-platforma/issue/view/11-1-2025>.
4. Виходцевський В. Технологія виготовлення театральної ляльки : навчальний посібник. Київ–Львів, 2011. 160 с.
5. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Лясковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції : навчальний посібник. Львів : Львівська політехніка, 2014. 220 с.
6. Іттен Й. Наука дизайну та форми: вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с. : іл.
7. Колесник Н. Є., Піддубна О. М. Художньо-педагогічна підготовка майбутніх учителів початкової школи засобами образотворчого мистецтва : монографія. Житомир : Полісся, 2017. 244 с.
8. Лаптон Е., Філіпс Д. К. Графічний дизайн: нові основи. Київ : ArtHuss, 2020. 252 с. : іл.
9. Лідер Д. Відверто і чесно в ім'я правди // Український театр. 1977. № 3. С. 8–10.
10. Лідер Д. Образ вистави // Український театр. 1972. № 4. С. 7–8.
11. Лідер Д. Театр для себе / О. Ковальчук // Студії мистецтвознавчі. Київ : ІМФЕ НАН України, 2007. № 3 (19). С. 141–142.
12. Нірод Ф. Спогади художника, або Записки щасливої людини / упоряд. Н. Михайлова, В. Томазов ; вступ. ст. В. Томазова ; прим. В. Томазова. Київ : Либідь, 2004. 179 с.
13. Прищенко С. Кольорознавство : навчальний посібник / за ред. проф. Є. А. Антоновича. Київ : ДАКККиМ, 2009. 358 с. : іл.

Допоміжна література:

1. Вериківська І. М. Художник і сцена. Основні тенденції розвитку сучасного українського театрального-декораційного мистецтва. Київ : Мистецтво, 1971. 207 с.
2. Веселовська Г. І. Дванадцять вистав Леся Курбаса : навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв / Міністерство культури і мистецтв України, Державний центр театального мистецтва ім. Леся Курбаса. Київ : ДЦТМ ім. Леся Курбаса, 2004. 238 с.
3. Григор'єв С. Мій учитель і друг Анатоль Петрицький: спогади про художника / упоряд. Л. М. Петрицька, Д. О. Горбачов. Київ : Мистецтво, 1981. С. 55–57.
4. Драк А. Важливо те, що зближує. Інтернаціональне та національне в українській сценографії // Український театр. 1972. № 6. С. 13–25.
5. Драк А. По законам образотворчої режисури // Театральна культура. Київ, 1970. Вип. 5. С. 69–78.
6. Максимяк О. Актор. Лялька. Простір: пропедевтика театру ляльок. Краків ; Вроцлав : Академія мистецтв театральних ім. Станіслава Виспянського, 2023. 132 с.
7. Просценіум: театрознавчий часопис. Спецвипуск «Сценографія: смисли простору». Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв, 2025. 371 с.
8. Український театральний костюм XX–XXI. Ескізи. Львів ; Київ ; Харків : ГО «Галерея сценографії» ; Музей театального, музичного та кіномистецтва України ; Видавець Олександр Савчук, 2021. 128 с. : іл.
9. Фіалко В. О. Театр України II половини XX століття: образна лексика. Київ : Видавничий дім «Антиквар», 2016. 430 с.

Інформаційні ресурси:

1. Галерея сценографії [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <https://www.scenography-gallery.com/>

2. WEPA — World Encyclopedia of Puppetry Arts [Электронный ресурс]. —Режим доступа: <http://www.wepa.unima.org/en/>